



T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/18703

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 610

30 Mart 2011

Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-18703)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 17.03.2011 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-29710 sayılı yazısı.

Manisa Milletvekili Sayın Erkan AKÇAY'ın tarafıma tevcih ettiği 7/18703 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :

-Önerge Cevabı (2 Sayfa)

DAĞITIM :

Gereği : Bilgi :
TBMM Bşk. Başbakanlık

**MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN ERKAN AKÇAY'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/18703)**

Sorular 1-5:

4646 sayılı "Doğal Gaz" yasasının çıkmasından sonra bu yasanın EPDK'na tanıdığı yetkiye dayanarak şirketlere tanınan haklar devamlı "şirketler" lehine "Kurul Kararı" veya "Kanun Değişikliği" yoluyla değiştirilmiştir. Öyle ki, 4646 sayılı yasa dağıtım şirketlerinin sahip olacağı "dağıtım bölgesi" 2 adet olarak sınırlandırılmasına rağmen, EPDK şirketlerin sahip olacağı dağıtım bölgesi" 2003 yılında 5 adet'e, 2005 yılında 8 adet'e, 2006 yılında 11 adet'e, 2007 yılında 20 adet'e çıkarmıştır. Böylelikle, "dağıtım ihaleleri" öncesi, bazı şirketlerin yeni dağıtım bölgelerine sahiplenmeleri sağlanmış ve bu şirketlerin gelecek 30 yıl lisans süresi için kazançları garanti edilmiştir.

Yasanın 8-a maddesinde serbest tüketici olmak için yıllık asgari tüketim bedeli bir milyon metreküp olarak belirlenmesine rağmen; EPDK, bu miktarı lisansın alınmasını takip eden ilk beş yıl için on beş milyon metreküp'e çıkarmış ve daha sonraki düzenleme yetkisini mahfuz tutmuştur.

ADGAZ tarafından kazanılan bir dava sonrası, BOTAŞ'ın 4646 sayılı yasa ile sahip olduğu "yüksek basınç hatlarından" beslediği ve yine yasa ile dağıtım şirketleri kapsamından hariç tutulan "YİD, Yİ ve Enerji Santrallerine" verilen gaz, dağıtım şirketleri kapsamına alınmıştır. Bu durum, dağıtım şirketlerinin sattığı gaz daha pahalı olduğu için elektrik enerjisi üretim maliyetini ve bu şirketlerin TETAŞ'a satış fiyatını yükseltecek ve geçmişe yönelik BOTAŞ'ın bu şirketlere "hat kullanım bedeli" vermesini gerektirecektir. Ayrıca yüksek basınçlı ulusal hattın kısım kısım dağıtım şirketlerinin tasarrufuna bırakılmasına yol açmıştır. Bu kapsamda;

-EPDK'nın, ADGAZ tarafından kazanılan dava ile ilgili olarak mahkemeye gönderdiği yazılı görüşte, kamu malına sahip çıkmadığı yönündeki iddialara katılıyor musunuz?

-Tüm bu yaşananların EPDK'nın devir sözleşmelerindeki hatalarından kaynaklandığı yönündeki iddialara katılıyor musunuz?

-EPDK'nın sözleşmelerde ve uygulamalarda yaptığı yukarıdaki hataları düzeltmek için başta Bakanlığınız ve Hükümetiniz olmak üzere bu konuda ne gibi bir düzenleme yaptınız?

-Bu durumu düzeltmek için gerekli kanuni düzenlemeler yapılmış mıdır? Eğer yapılmadıysa ne zaman yapılacaktır?

-Bu uygulamalardan dolayı devletin zararı ne kadardır?

Cevaplar 1-5:

7-18703 sayılı önergenizde sorularınızın öncesinde yer alan metin bölümündeki iddialar ve sorularınız birbirini tamamlar nitelikte olduğundan birlikte cevaplandırılmıştır.

4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu'nun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının g/5 bendinde; "Dağıtım şirketleri, yurt çapında sadece iki şehirde lisans sahibi olabilir. Ancak, bu sayı şehirlerin gelişmişlik durumu, tüketim kapasitesi ve kullanıcı sayısı gibi hususlar dikkate alınarak Kurul kararıyla artırılabilir...." amir hükmü çerçevesinde şehir sayısı artırımı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK)nca gerçekleştirilmiştir. Dolayısıyla yapılan şehir içi dağıtım lisansı ihalelerine mümkün olduğunca fazla firmanın girmesini sağlamaya yönelik olarak EPDK tarafından yapılan bu işlem sonucunda hem ülkemizin çok büyük bir bölümüne doğal gaz ulaşması sağlanmış hem de fiyatların yükselmesi önlenmiştir.

Yine Doğal gaz Piyasası Kanunu EPDK'ya, sadece lisans verilme aşamasıyla sınırlandırılmak üzere, şehrin özellikleri ve şehirlerde alt yapı yatırımlarının teşvik edilmesi amacıyla serbest tüketici olmak için aranan yıllık tüketim miktarının sınırını tespit etme yetkisi tanımıştır. EPDK tarafından bu yetkinin, serbest tüketici olma sınırının on beş milyon metreküp olarak tespit edilmesi yönünde kullanılmasının nedeni ise; şehir içi doğal gaz dağıtım lisansı ihalelerine katılımın artırılmasını teşvik ederek, piyasaya girişte oluşacak rekabet neticesinde ilgili şehirlerde uygulanacak birim doğal gaz fiyatında daha yüksek oranda indirim sağlanması, dolayısıyla tüketicilerin daha düşük birim fiyattan doğal gaz tüketmesinin sağlanmasıdır.

**MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN ERKAN AKÇAY'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/18703)**

Diğer taraftan, EPDK tarafından “şehir içi doğal gaz dağıtım lisansı ihaleleri” için serbest tüketici olma sınırının on beş milyon metreküp olarak tespit edilmesinin dağıtım şirketlerine maddi açıdan ilave bir getirisi olmamaktadır.

AGDAŞ Adapazarı Doğal Gaz Dağıtım A.Ş. (AGDAŞ) tarafından ENKA İntergen santralını besleyen hatların kendilerine devri ile ilgili İdare Mahkemesinde BOTAŞ aleyhine dava açılmış ve ilgili mahkeme AGDAŞ'ın talebi doğrultusunda karar almıştır. Bu karara karşı BOTAŞ Genel Müdürlüğü tarafından Danıştay'a temyize gidilmiştir. Sorunuzda yer alan iddialara katılmak mümkün olmayıp EPDK Danıştay'a temyiz aşamasında görüş vermiştir. Söz konusu görüş ise ilgili mevzuat hükümlerinin bildirilmesinden ibaret olup Danıştay BOTAŞ'ın bozma istemini yerinde görmeyerek idare mahkemesi kararını onaylamıştır. Bunun akabine BOTAŞ Danıştay'a karar düzeltmesi talebinde bulunmuş ve Danıştay tarafından kararın düzeltilmesi istemi de reddedilmiş ve konuyla ilgili yargı kararı kesinleşmiştir.

Sonuç olarak; doğal gazın kaliteli, sürekli, ucuz, rekabete dayalı esaslar çerçevesinde çevreye zarar vermeyecek şekilde tüketicilerin kullanımına sunulması için, doğal gaz piyasasının serbestleştirilerek mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf bir doğal gaz piyasasının oluşturulması ve bu piyasada bağımsız bir düzenleme ve denetimin sağlanması amacıyla yürürlükte bulunan mevzuata uygun olarak yapılmış uygulamalar nedeniyle bir kamu zararı oluşması söz konusu değildir. Mevzuatta ihtiyaç duyulan düzenlemeler süresi içerisinde EPDK, Bakanlığımız ve Hükümetimiz tarafından yerine getirilmektedir.